

حقوق تطبیقی

خیانت در امانت در حقوق جزائی فرانسه

قسمت دوم

خیانت در امانت مقرون به کیفیات خاص (Qualifié)

بقیه از شماره قبل

بودن هم اشیاء گرفته شده باشد

چون این اشخاص مرتکب عمل خیانت در امانت شده‌اند از موارد تشدید مجازات می‌باشد بعضی از کارکنان و مستخدمین که بنام دیگران کار می‌کنند نیز مشمول قسمت دوم ماده ۴۰۸ می‌باشند و مجازاتشان تشدید می‌شود از آن جمله‌اند نمایندگان تجار که بخارجه برای فروش اعزام می‌شوند و از روی قیمت جنس چند درصد اجرت عمل خود را در مسافرت می‌دارند و برای مسافرت نیز در شبکه واسط از طرف صاحب مال التجاره با آنان داده می‌شود بطوریکه ملاحظه می‌شود این اشخاص مزدور به معنی حقیقی کلمه می‌باشند عملجاتی که مستقیماً تحت نظر صاحبکار کار میکنند و تحت مراقبت او هستند و نتیجه عمل آنها مستقیماً عاید صاحبکار میشود - برای اینکه مجازات تشدید شود کافی نیست که متهم نوکر یا مزدور یا عهده‌دار باشد بایستی بر ضرر صاحبکار تعدی و تفریط نیز نموده باشد ولی در مورد ذیل چنین قضاوت شده است که جرم جنحه است نه جنایت :

شاگرد آسیابانی که یک کیسه گندم که مشتری برای حمل به آسیاب باو داده است تعدی و تفریط می -

۱۵ - کلیات - مجازات - در صورتیکه جرم خیانت در امانت بوسیله اشخاص معینی که منحصرأ در قسمت دوم ماده ۴۰۸ قانون مجازات شماره شده است ارتکاب شود جنایت محسوب شده و مجازات آن حبس مجرد است

۱۶ - مامورین بخدمات عمومی و رسمی - ماده ۴۰۸ راجع بمامورین بخدمات عمومی و رسمی بحث میکند احصاء و شماره اشخاص مزبور در ماده ۹۱ قانون ۲۸ آوریل ۱۸۱۶ شده است و عبارتند از :

و کلاً که در مرحله تمیزی حق اقامه دعوا دارند صاحبان محاضر رسمی و مشاورین حقوقی و تقریر نویسندگان محاکم مامورین ابلاغ و قومین حراج صرافان مجاز - برای اغمار و در نظر گرفتن اسباب مشدده جرم **Circonstances aggravantes** لازم نیست که اشیاء بمامورین خدمات عمومی یا رسمی در حین انجام وظیفه تسلیم شده باشد بلکه کافی است صرفاً با اعتماد شغل و مقامی که دارد باو داده باشد اگر چه در حین انجام وظیفه نباشد بر عکس باید گفت حتی اگر به عنوان دوستانه یا به عنوان همسایه بودن یا مشتری

نماید مرتکب جنحه (خیانت در امانت) شده است نه جنایت. در این مورد بمحض تسلیم کیسه گندم به شاگرد آسیابان آسیابان متصرف کیسه گندم شناخته می شود و از موقعی که تسلیم بشاگردش شده مشغول است بنا بر این باید گفت که تقریب و تعدی نسبت به آسیابان بعمل آمده نه صاحب گندم

قسمت سوم

ایراداتی که ممکن است برای عدم توجه جرم

وارد ساخت

۱۸ - عدم اخطار - غالباً و مخصوصاً وقتی که شیئی سوره شده وجه نقد باشد مشکل است که مستقیماً ثابت نمود که امین بنفس خود وجه را مصرف نموده است بنا بر این شرط احتیاط آنست که قبلاً استرداد آنرا اخطار نموده و بخواهد اگر اخطار تأثیری نکرد طبعاً معلوم می شود که وجه را در تصرف خود ندارد و اگر مدعی شود که بدون داشتن قصد و اراده وجه از بین رفته است بر اوست که این ادعا را ثابت نماید لازم نیست اخطار بوسیله مامور ابلاغ بعمل آید کافی است که صاحب مال بطریق جازمی قصد خود را برای استرداد شیئی ابراز نموده باشد (بنا بر این اخطار ممکن است بوسیله نامه های کتبی یا بطور شفاهی که بتوان ابلاغ آنرا ثابت کرد بعمل آمده باشد)

از مطالب فوق نیابستی چنین نتیجه گرفت که اخطار برای اثبات جرم مقدمه واجب است

دیوانعالی تمیز چنین می گوید: «اگر بعضی از اوقات برای اثبات تاخیر در استرداد مال اخطار بسامین ضرورت پیدا می کند در مورد اعمالی که نفساً و بخودی خود قصد عدم استرداد از آن معلوم و مبرهن است و متعاقب جهات قضایائی واقع شده که ثابت می کند جرم واقع شده است اخطار ضرورتی نخواهد داشت»

۱۹ - تجدید و تبدیل دین و ذمه Nouation از قسمت اول ماده ۱۲۷۱ و ماده ۱۲۷۳ قانون مدنی چنین نتیجه می شود که تجدید و تبدیل دین عبارت است از جانشین شدن دین و ذمه جدیدی بدین و ذمه قدیم و درین خصوص بایستی میل و اراده دائن صریحاً در عقد ذکر شود این قاعده بایستی در موقع تنظیم عقد رعایت شود تا اگر امینی که بهلت نقض عقد بجرم خیانت در امانت تعقیب شده ادعا و ایراد نماید که بهلت تجدید و انعقاد عقد جدیدی ذمه اش مشغول موضوع عقد جدید شده و نمی توان او را مجرم شناخت راه دفاع برای او مسدود باشد بنا بر این جرم از بین نمی رود مگر اینکه اثبات شود که تغییر دین و ذمه بر اثر رضایت تام صاحب حق بوده است بهمین جهت در موردی که بر اثر اخطار و درخواست صاحب حق از استرداد مال خود مایوس شده است و دین و ذمه را تجدید و تبدیل نموده است جرم واقع شده و ایراد متهم بی اثر است زیرا با رضا و رغبت این تجدید واقع نشده و در اثر اضطرار بوده است علاوه بایستی تجدید و تبدیل دین و ذمه قبل از تقدیم شکایت و تعقیب و قبل از اینکه جرم واقع شود بعمل آمده باشد اما باید دید چه وقت جرم واقع می شود؟ باید گفت در موقعی که امین نتواند مال مورد امانت را مسترد دارد.

(ولی محکمه Riom حکم داده است که جرم مادام که اخطار رسمی بوسیله مامور ابلاغ برای استرداد مال نشده است واقع نمی شود)

۲۰ - ایراد راجع بمحابه - بین طرفین - اگر متهم ادعا کند که حسابی بین شاکی و مشارالیه بوده است که بایستی تصفیه شود و ایراد نماید که باید تهاجر واقع شود بهر میزان که ادعا نماید محکمه اجبار دارد رسیدگی به محاسبه آنان به نماید در این مورد قضات جزائی صلاحیت رسیدگی داشته و اختیار تام خواهند داشت و حق ندارند کار را بمحکمه دیگری احاله نمایند ولی در موردی که

۱ - وقتی که قرارداد بین طرفین جنبه تجارتي داشته باشد

۲ - وقتی که تسلیم وجه یا اشیاء ارادی نبوده یا اینکه بنحوی بوده که میسر نبوده است مدرک کتبی تحصیل شود مثلاً در موردی که حریق یا حوادث غیر مترقبه اتفاق افتاده و تحصیل مدرک میسر نبوده

۳ - وقتی که تسلیم اشیاء یا ثقل انجام شده باشد

۴ - وقتی که تسلیم باعتبار سمت متهم واقع شده باشد خاصه وقتی که شل تحصیلداری و صندوق داری داشته است

۵ - وقتی که متهم با قاضی بینه رضایت بدهد صحت عقد ممکن است در نتیجه اقرار نیز ثابت شود ولی این اقرار غیر قابل تقسیم است (Indivisible) باین معنی که تمام عبارت اقرار باید در نظر گرفته شود و قاضی نمی تواند يك قسمت از آن را ترتیب اثر داده و قسمت دیگر را از نظر دور کند (مثلاً در موردی که متهم اقرار می کند که اشیاء را با امانت گرفته است ولی مسترد داشته است نمیتوان يك جزء از اقرار او را ملاک قرارداد)

۲۲ - معافیت در ماده ۳۸۰ Immunité و اعمال آن در مورد خیانت در امانت - معافیتی که نسبت بسرقت ماده ۳۸۰ قانون مجازات بین پدر و مادر و اجداد آنان یا اقربای در همان درجه قابل شده است در مورد خیانت در امانت نیز اعمال میگردد

۲۳ - مرور زمان - مرور زمان از روزی شروع می شود که تعدی و تفریط واقع شده اگر چندین تعدی و تفریط اتفاق افتاده باشد مرور زمان هر يك جداگانه از روز وقوع تعدی و تفریط شروع میشود این راه حل کاملاً قضائی است بالاخره بدیهی است موقعی که امین نسبت باشیاء تعدی و تفریط روا می دارد جرم واقع میشود خواه تاخیر در استرداد کوتاه یا طولانی باشد مهلتاً مرور زمان در موردی که اخطار به متهم برای استرداد پیشی

محاسبه طرفین نوعی است که ارتباط به محاکم اختصاصی خواهد داشت مثلاً مربوط به محکمه اداری باشد این قاعده رعایت نمی شود و در این مورد بایستی کار را متوقف نماید تا محاسبه آنان در محکمه اختصاصی تصفیه شود

اما در موردی که ایراد متهم راجع به تعدی است که در نوع آن عقد تهاثر پذیرفته نمی شود (از قبیل عقود که در نمره ۱۰ فوقاً بیان اشاره شده) ایراد مقبول نخواهد بود

۲۱ - بطلان و نفی عقد نقض شده - قاضی جزائی در موردی که متهم ایراد کرده که عقد باطل و از بین رفته است صلاحیت دارد وارد رسیدگی شده و معلوم نماید آیا عقد وجود داشته است و صحیحاً واقع شده یا خیر اما مدرک اثبات وجود و از بین رفتن آن بایستی طبق قواعد معموله در قانون مدنی بدل آید بنا بر این اقامه بینه در این مورد از طرف شاکی پذیرفته نیست مگر اینکه مدعی به از ۱۵۰ فرانک کمتر باشد

وقتی که مدعی به از ۱۵۰ فرانک تجاوز نماید ممکن است بینه اقامه نمود بشرط اینکه اضافه بر اقامه شهود مدعی مدرک دیگری که مقدمه مدرک کتبی نامیده می شود **Commencement de preuve par écrit** در دست داشته باشد که مدارک مزبور از ناحیه متهم صادر شده باشد (۴) ولی بایستی مدرک کتبی ظاهر حقیقی داشته و کافی باشد اقامه بینه در موارد ذیل از ناحیه شاکی نیز پذیرفته می شود:

(۴) مقدمه مدرک کتبی **Commencement de preuve par écrit** ممکن است در موارد ذیل تحقق پیدا کند: حاصل از تحقیقاتی شود که از متهم در جریان استطلاع بعمل آمده - از محاکمه که در محکمه حقوق قبل از اقامه دعوی جزائی شاکی یا متهم داشته است تحصیل شود - از اوراقی از ناحیه متهم صادر شده حاصل گردد مثلاً رسیدی که متهم داده است یا یادداشت هائیکه از این باب در دفتر محاسبانی خود نموده - نامه که از طرف زن متهم بشاکی نوشته شده و غیره

مال التجاره که بعنوان کار با اجرت (یا بدون اجرت)
 باو داده شده است و شرط شده است که مال التجاره را
 مسترد داشته یا عرضه داشته و یا بهصرف برساند
 تعدی و تفریط نموده لذا ....

۲۵- جرم خیانت در امانت (و قتیکه جنایت باشد)
 برای اصل قضیه بایستی بطرز فوق در متن حکم
 تحریر نمود لکن برای جهاتی که سبب تشدید جرم است
 و جنحه را تبدیل بجنایت می نماید بطریق ذیل انشاء میشود
 با این کیفیت که زید مزبور در موقع ارتکاب
 جرم صاحب محضرسی (یا مامور ابلاغ و متاور حقوق
 و غیره) در .... بوده و وجه مزبور را باعتبار سمتی که
 داشته است گرفته و یا اینکه با این کیفیت که در موقتی
 که زید مذکور نوکر یا شاگرد یا اجیر عمرو ....
 بوده بر ضرر او تعدی و تفریط واقعه شده لذا ....

ش امیرعلایی

ضرورت دارد و شاکی بدون اینکه اخطار کند نمی تواند
 جرم را ثابت کند از تاریخ اخطار شروع میشود

قسمت چهارم

شرح جرم و کیفیت آن در متن حکم

۲۴- جرم خیانت در امانت (وقتی که جنحه باشد
 الف - چون در ..... مورخه ..... متقلبانه و
 بر ضرر زید ..... که مالک (یا متصرف بوده) مقداری
 وجه نقد (یا مال التجاره و غیره) بوده تعدی و تفریط
 نموده که وجه نقد (یا مال التجاره) بعنوان امانت (یا
 بعنوان اجاره یا وجه الضمانه یا قرض برای مصرف یا مایندگی)
 باو داده شده است لذا ....

ب - چون در ..... مورخه ..... متقلبانه و بر ضرر
 زید ..... که مالک (یا متصرف بوده) نسبت به مقداری